

paa dette Spørgsmaal. Det har naturligviis, hvad der ogsaa har vilst sig i denne Sags Behandling, noget Tiltrækkende ved sig, der som man kunde faae nogle af den forhandlende Maximes Bestanddele inddragne med under den nu bestaaende inquisitoriske Procesform, men det lader sig ikke gjøre; hele Rettergangsmaaden maatte omdannes, naar den skulde sættes paa en fornuftig Fod ved Siden af de Reforme, som nødvendigt henhøre til den forhandlende og ikke til den undersøgende Maxime. Jeg troer forøvrigt ikke, at jeg behøver at gjøre den ærede Forslagsstiller, som har foreslaaet, at Paragraphen skal gaae ud, opmærksom paa, at jeg ikke alene herved har havt Leilighed til at tænke paa de Reforme, som ville blive en Følge af Bestemmelserne i Grundloven om Retspleiens Ordning, thi den Sag har mere været Gjenstand for min Overveielse, end at jeg skulde behøve at tage Anledning dertil af dette Forslag, men jeg kan ikke nægte, at jeg deler den af Rigsdagsmændene for Odense Amts 5te Valgkreds (Jesper sen) udtalte Anskuelse, naar han ytrer, at § 1 i Forslaget, saaledes som det nu foreligger, væsentligt ophæver Forskellen mellem Politirets sager og de ordinaire Sagers Behandlingsmaade, og jeg troer ikke det er gavnligt, naar man ellers vil bibeholde endeel af Reformerne, at man saa ophæver den Hovedforskel, som har bestaaet mellem dem. Man har søgt at gjøre Politiretsbehandlingen saa kort og lidet indviklet som muligt; om man har været heldig i Valget af de Sager, som skulde undergaae denne Behandling, eller ikke, det er et Spørgsmaal, som jeg ikke her skal gaae ind paa. Hensigten er imidlertid, at gjøre den kort og lidet indviklet; men dette Formaal vil man for en stor Deel tabe, naar det skal tilslædes Sagførere at møde. (Ja!) Jeg siger dette ingenlunde, for derved at sige Noget, som kunde nedsætte Sagførerstanden, og det kan saameget mindre udtydes saaledes, som det er en Sagfører, fra hvem Forslaget om, at Paragraphen skulde gaae ud, er kommet, men det vil dog vistnok erkendes, at det ligger i Sagens Natur, at Sagerne kunne blive langt vidtløftigere, langt mere indviklede, naar den ene Part benytter Sagfører og den anden

derimod alene henvender sig til Dommeren, og Dommeren derpaa skal søge fra sit Standpunkt at tilveiebringe de Oplysninger, som Sagførers Iver paa den anden Side kunde gjøre nødvendige for Modparten. Jeg vil ikke tale om den vanskelige Stilling, som Dommeren derved kommer i, da han derved kunde synes, allerede under Sagens foreløbige Behandling mere at tage sig af den ene Part end af den anden, og derved ogsaa den Tro paa Dommerens mindre Upartiskhed, som vistnok ellers i det Hele taget er ubegrundet, men som er en Tro, der let kan indfinde sig paa Grund af Forholdenes Natur, derved bestyrkes. Der ere mange andre Betæneligheder, som forekomme mig at gjøre sig gjældende mod en saadan Bestemmelses Optagelse som den, der omhandles i § 1. Det er aabenbart, at det betydeligt vil forøge Omkostningerne baade ved de offentlige og de private Politiesager, men navnlig ved de private Politiesager, thi det kan ikke undgaaes, at der i mange Tilfælde maa gives fri Proces, naar den ene Part er berettiget til at søge en Sagfører, og den anden Part ikke er istand til at bekoste sig en saadan Sagførers Antagelse, og Sagen er tvivlsom. Disse Sager angaae jo som oftest mindre betydelige Gjenstande, og det er som oftest Parter, som ikke have Meget at koste paa Sagen, og altsaa vil der netop i disse Sager mere end i ordinaire Sager vise sig en Trang til fri Proces. Det er altsaa aabenbart, at en saadan Bestemmelse, som nærværende, vil medføre ikke ubetydelige Bekostninger; men, skøndt jeg saaledes troer, at Lovforslaget ikke vilde tabe ved, at § 1 gik ud, saa kan jeg dog ikke negte, at paa den anden Side ogsaa adskillige Grunde tale til Fordeel for en saadan Bestemmelse, og vi have jo tidligere seet, at under Forhandlingerne i Ständerforsamlingerne en saadan Bestemmelse om Tilladelse for Procuratorer til at møde i Politiesager dog vandt et temmelig stort Bisald hos Ständerforsamlingens Medlemmer. Det forekommer mig desuden, at enhver Sag dog engang skal have en Ende, naar det blot kan blive en fornuftig Ende, hvormed Alle kunne være nogenlunde tjente, og ligesom jeg sidste Gang, da der var optaget en Bestemmelse om Affkæffelsen af en vis